

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 16 kwietnia 1879.

53.

Ustawa z dnia 25 marca 1879,

o spłaceniu zaliczek udzielonych z funduszów państwa na zasadzie ustawy z dnia 10 czerwca 1872 (Dz. u. p. Nr. 75), okolicom królestwa czeskiego, dotkniętym na wiosnę 1872 wylewem wód.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Odmienne od przepisów ustaw z dnia 10 czerwca 1872 (Dz. u. p. Nr. 75) i z dnia 13 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 32) początek terminów do spłacenia tych zaliczek bezodsetkowych, które dano z funduszów państwa powiatom czeskim, dotkniętym na wiosnę 1872 wylewami wód na naprawienie dróg powiatowych a gminom na naprawienie uszkodzonych budowli gminnych, tudzież o ile splata już zaczęta, została tymczasowo wstrzymana, początek dalszego spłacania tychże zaliczek przedłuża się aż do dnia 1 stycznia 1888 i splata dokonana być ma od tego terminu w 15 równych ratach rocznych.

Początek splaty tych zaliczek, które dane zostały gminom pod ich odpowiedzialnością na zapomogi dla członków gminy poszkodowanych i pomocy potrzebujących, tudzież o ile splata już zaczęta, została tymczasowo wstrzymana, początek dalszego spłacenia tych zaliczek przedłuża się aż do 1 stycznia 1880.

Począwszy od roku 1888 gminy opłacać będą od pożyczek udzielonych im na cele przerzeczone a jeszcze nie spłaconych odsetki po 5 od sta rocznie.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocę obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Wykonanie jej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 25 marca 1879.

Franciszek Józef r. w.

Stremayr r. w.

Taaffe r. w.

Pretis r. w.

54.

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1879,

zmieniająca ustawę z dnia 24 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 88), o urządzeniu podatku gruntowego i uchylająca ustawę z dnia 15 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 154).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się teraźniejszą osnowę §§. 4, 8, 34, 36, 37, 38, 39 i 40 ustawy z dnia 24 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 88) o urządzeniu podatku gruntowego, które odtąd opiewać mają jak następuje:

§. 4.

Ustanowienie i rozkład podatku gruntowego. Główna suma podatku gruntowego, ustanawiana mocą ustawy co lat 15, rozkładana będzie jednostajnie w stosunku do oznaczonego czystego dochodu z przedmiotów opodatkowanych, na kraje a względnie na gminy podatkowe i grunty.

Począwszy od roku 1882, aż póki się nie skończy postępowanie reklamacyjne, podatek rozkładany będzie na podstawie taryf klasyfikacyjnych, które komisya naczelnia ustanowi w myśl §fu 34go.

Kwoty podatku gruntowego, przypadające na każdego właściciela gruntu a względnie na każdy przedmiot opodatkowany, brane będą na przepis z zastrzeżeniem, że gdy się skończy postępowanie reklamacyjne, kwoty brane na przepis od roku 1882 podług tymczasowego rozkładu podatkowego, zostaną wyrównane.

Sposób tego wyrównania przepisany będzie osobną ustawą.

§. 8.**Część I.**

Komisja krajowa. Do szacowania gruntów w każdym kraju koronnym ustanowiona będzie zwyczajnie pod prezydencją naczelnika krajowego administracyjnego lub jego zastępcy, komisja krajowa, składająca się, nie licząc przewodniczącego, z sześciu aż do dziesięciu członków z głosem stanowczym, z których połowę powołuje Minister skarbu a to najmniej w połowie z pomiędzy osób opłacających w kraju podatek gruntowy, drugą zaś połowę wybiera reprezentacja kraju.

Ilu jest członków komisyi, tylu zastępów i w takiż sam sposób ustanowi Minister skarbu a względnie odnośna reprezentacja krajowa.

Referenta komisyi krajowej mianuje Minister skarbu, nie ma on jednak prawa głosowania stanowczo, jeżeli nie jest członkiem komisyi. Komisja krajowa ustanawiać może także osobnych referentów do szczególnych przypadków i ma prawo przyzywać w razie potrzeby biegłych, mających głos doradczy.

Oprócz wykonywania praw i obowiązków w ustawie niniejszej szczegółowo wyłuszczych, komisja krajowa czuwać winna nad jednostajnym przywiedzeniem do skutku klasyfikacji i oszacowania w kraju koronnym a w tym celu wysyłać ma swoich członków, aby się obznajmiali dokładnie ze stosunkami gruntemi i gospodarskimi kraju koronnego, tudzież sąsiednich krajów koronnych i starać się o zaradzenie dostrzeżonym błędom.

W tych krajach koronnych, w których z powodu ich wiekszej rozciągłości, komisya krajowa nie mogłaby sama dokonać oszacowania, ustanowione będą podkomisye krajowe, tworzyć się mające tym samym trybem, co komisya krajowa.

W przypadku tym wyznaczone będą tak komisy krajowej, jakoteż podkomisjom krajowym oddzielne obręby, w których każda z nich spełnić ma samodzielnie swoje zadanie.

Nadto rzeczą jest komisy krajowej przekonywać się w każdym czasie o postępie prac podkomisij krajowych i do wszystkich aktów, które podkomisye przedstawiają komisy naczelnej, dodając opinię ze względu na całość kraju.

Ustanawianie podkomisij krajowych, wyznaczanie im obrębu i oznaczenie ilości członków tak komisy krajowych, jakoteż i podkomisij krajowych, zastrzega się Ministrowi skarbu, mającemu porozumieć się w tej mierze z odnośnym wydziałem sejmowym.

Część II.

Do postępowania reklamacyjnego (§§. 37, 38 i 39), utworzona będzie w każdym kraju koronnym komisya reklamacyjna a dotyczeasowe komisye i podkomisye krajowe zostaną rozwiązane.

II. Komisye
reklamacyjne.

Komisya ta, nie licząc przewodniczącego, którego równie jak jego zastępce mianuje Minister skarbu, składać się ma z sześciu aż do dwunastu członków z głosem stanowczym, z których połowę powołuje Minister skarbu a drugą połowę wybiera reprezentacya kraju.

Zastępcoów do tej komisy ustanawia się w takiej samej ilości i w taki sam sposób.

Referenta komisy reklamacyjnej mianuje Minister skarbu, nie ma on jednak prawa głosowania stanowczego, jeżeli nie jest członkiem komisy.

Oddział IV.

Klasyfikacja.

§. 34.

Część I.

Klasyfikacja jest to stosowanie oznaczeń taryfy klasyfikacyjnej, ustanowionych dla rozmaitych rodzajów uprawy, do każdego z osobna gruntu opodatkowanego w obrębie gmin i powiatu lub okręgu klasyfikacyjnego.

Klasyfikowanie
gruntów podług
oznaczeń taryfy.

Dla dokonania klasyfikacji dzieli się powiat a względnie okrąg klasyfikacyjny o ile to jest potrzebne, na oddzielne grupy klasyfikacji a komisya szacunkowa powiatowa wysyła do każdego z nich ze swego grona po dwóch członków (klasyfikatorów), którzy dokonać mają klasyfikacji w każdej z osobna gminie lub w każdym obszarze dworskim ze związku gminnego wyłączonym, pod kontrolą referenta i zawsze ze względem na grunta porównawcze (§. 28); jeżeli zaś dwaj klasyfikatorzy nie zgadzają się z sobą w zdaniu, to zdanie uchodzi za ważne, do którego przystąpi referent.

Gdyby jeden lub obiadwaj klasyfikatorzy nie stawili się lub nie działały, klasyfikacyi dokonać ma sam referent.

Z końcem 1879 roku Minister skarbu oznaczyć ma na podstawie prac wykonanych w latach 1878 i 1879, w których powiatach klasyfikacja może być dokonana przed ostatnim październikiem 1880 podług dotychczasowego sposobu postępowania i przez czynniki zbyteczne w powiatach. W powiatach tych klasyfikacja odbywać się ma także w roku 1880 w sposób dotychczasowy. W tych jednak powiatach, w których nie można się spodziewać, aby klasyfikacja była dokonana w roku 1880, wykonać mają klasyfikację w tym roku sami referenci szacunkowi powiatowi.

Prace objazdowe skończone być mają całkowicie najpóźniej aż do ostatniego marca 1880.

Upoważnia się Rząd, ażeby w tych powiatach, w których w roku 1880 klasyfikować się będzie podług dotychczasowych przepisów, wstrzymał postępowanie to nawet w ciągu roku i zlecił poklasyfikowanie referentom, jeżeliby nieusprawiedliwione opóźnienia ze strony klasyfikatorów budziły wątpliwość, czy klasyfikacja będzie dokonana w terminie, ustawą niniejszą wyznaczonym.

Czas klasyfikacji ogłosić należy poprzednio w każdej gminie lub w każdym obszarze dworskim.

Do klasyfikowania wezwać należy na doradców poufnich interesowanych przełożonych gminy, lub dwóch doradców poufnich, których oni wskażą, tudzież reprezentantów samodzielnego obszaru dworskich i tych właścicieli gruntów, którzy płacą najmniej szóstą część całego podatku gruntowego, oświadczając im, że choćby się nawet nie stawili, klasyfikacja będzie wykonana.

Jeżeli referent klasyfikuje sam, doradcom poufnym a względnie klasyfikatorom służy prawo przeglądu operatów klasyfikacyjnych i przedstawienia komisji powiatowej uwag swoich co do wypadku klasyfikacji. Doradcy poufni nie mają prawa do wynagrodzenia z funduszy państwa.

Grunty, które uczyniono żyzniejszemi od okolicznych jedynie przez nadzwyczajną uprawę, klasyfikowane być powinny jako im równe.

Ogrody i winnice mające mniej niż 50 sażni kwadratowych, tudzież inne grunty uprawne, mające mniej niż 400 sażni kwadratowych powierzchni, klasyfikować należy tak, jak obszary uprawne, którymi są otoczone; lub, jeżeli są otoczone obszarami uprawnionymi rozmaitego rodzaju, jak te z nich, do których jakością i przynoszoną intratą najbardziej się zbliżają. Inaczej postępuje się tylko wtedy, gdy różnica w intracie z dwóch odmiennych rodzajów uprawy a względnie z dwóch klas jakości jest tak wielka, że przez złączenie ich razem czysty dochód z całkowitego obszaru powiększyłby się lub pomniejszył o więcej niż 10 od sta.

Podobnież w obrębie obszaru uprawnego jednego i tego samego gruntu wycinki odmiennej klasy jakości, mające mniej niż morg powierzchni, zaliczać należy do klasy jakości tegoż gruntu, jeżeli przez to czysty dochód, któryby wypadł w razie szacowania wycinka osobno, nie powiększa się lub nie zmniejsza o wiele niż o dziesięć od sta.

Każdy las klasyfikować należy podług średniej wydajności gruntu i stosunków mieszaniny drzewa, zaliczając go zwyczajnie tylko do jednej klasy jakości bez względu na wartość drzewizny istniejącej w czasie szacowania.

Jeżeli jednak są w lesie obszary nieprzerwane najmniej po 50 morgów mające, które znacznie różnią się od siebie pod względem jakości ziemi i drzewizny, tudzież innych stosunków, od których dochód czysty zależy, zaliczyć je należy do rozmaitych klas jakości.

Część II.

Wynikłości klasyfikacyi dokonanej we wszystkich gminach powiatu lub okręgu klasyfikacyjnego oddać ma do sprawdzenia referent szacunkowy powiatowy najpóźniej 31 października 1880 komisyi szacunkowej powiatowej, która wady lub wątpliwości gdyby były, usunąć ma bez zwołania komisyi miejscowości i polecić wygotowanie zestawienia klas i przeglądu powiatowego (wzór VII i VIII, §. 36).

Gdyby komisya szacunkowa powiatowa nie skończyła wzmiankowanego sprawdzenia wynikłości klasyfikacyi w terminie, który Minister skarbu wyznaczy odpowiednio rozmiarom pracy a który wynosić ma najmniej dwa miesiące, w takim razie czynność tę urzędową objąć a względnie dokończyć ma przewodniczący, przyzwawszy referentów szacunkowych powiatowych i dwóch doradców poufnych z powiatu, których wybrać ma z pomiędzy osób obowiązanych do opłaty podatku gruntowego.

Wypadek sprawdzenia a według okoliczności poprawioną klasyfikacyą przedstawić należy ze wszystkimi do niej należącemi operatami i protokołami najpóźniej aż do końca stycznia 1881 komisyi krajowej a względnie podkomisyi krajowej.

Komisya krajowa a względnie podkomisya krajowa zbadać ma dokładnie wynikłości klasyfikacyi przez komisye szacunkowe powiatowe nadesłane, mianowicie pod względem ich istoty i jednostajności i opinią swoją o dokładności każdego wypadku ze względu na własny kraj i na kraje sąsiednie, z wykazaniem wypadku szacowania i klasyfikacyi, tudzież z dołączeniem wszystkich aktów i ogólnego przeglądu dochodów czystych (wzór IX, §. 36), przesyła najpóźniej 1 maja 1881 Ministrowi skarbu, który akta owe oddaje komisyi naczelnej.

Jeżeli wzmiankowane sprawdzenie nie zostanie skończone w tym terminie, przewodniczący przedstawić ma operaty powiatów Ministrowi skarbu ze swoją opinią.

W tych krajach, w których istnieją podkomisye krajowe, przedstawiają one akta w terminie naznaczonym za pośrednictwem komisyi krajowej a względnie jej przewodniczącego.

Część III.

Komisya naczelną sprawdzić ma dokładnie przełożone jej akta wszystkich komisyj krajowych, używając do tego wszelkich innych środków, jakimi aż do tego czasu rozporządza i tak przez porównanie rozmaitych krajów, mianowicie pogranicznych, jakież z uwzględnieniem wynikłości klasyfikacyi w szczególnych krajach, sprostuje taryfy klasyfikacyjne wszystkich krajów, usuwając wady i wątpliwości jeżeli będą.

Gdyby podczas załatwiania tego zadania okazało się, że klasyfikacya w niektórych powiatach lub okręgach klasyfikacyjnych z powodu niezbędnie potrzebnych zmian w taryfach klasyfikacyjnych, musi być jeszcze poddana gruntownemu sprostowaniu, lub jeżeli nadto pokaże się w operacie klasyfikacyjnym tak wielkie niedokładności, że nawet przez zmianę taryfy klasyfikacyjnej dla tych powiatów (okręgów) nie mogą być usunięte, komisya naczelną ma prawo polecić za pośrednictwem Ministra skarbu odnośnemu referentowi powiatowemu szacunkowemu, aby zakwestionowaną klasyfikacyą poprawił, z tem ograniczeniem, że dochodzenia na miejscu dozwolone są tylko w razie najnaglejszej potrzeby.

Przewodniczący komisji szacunkowych powiatowych a względnie krajo- wych przedstawić mają poprawki tymże komisjom, poczem z ich wnioskami, jeżeli będą podane, prześla je najpóźniej z końcem września 1881 Ministrowi skarbu dla zakomunikowania ich komisji naczelnej.

Tam, gdzie istnieją podkomisje krajowe, przedstawiają one te akta w terminie naznaczonym za pośrednictwem komisji krajowej a względnie jej przewodniczącego.

Na podstawie dokonanych dochodzeń i pertraktacji, komisja naczelną ustanawia stanowczo taryfy klasyfikacyjne.

Komisja ta skończyć ma prace swoje najpóźniej z końcem 1881 roku.

Minister skarbu zarządzi poczynienie w operatach szacunkowych i klasyfikacyjnych a względnie w przeglądzie głównym czystych dochodów, zmian uchwalonych przez komisję naczelną i tymczasowy rozkład głównej sumy podatku gruntowego w ustawie stanowczo oznaczonej (§. 4, ustęp 2).

Główna suma czystego dochodu każdego kraju i każdej gminy, tudzież suma ich podatku gruntowego, w stosunku do czystego dochodu obliczona, ogłoszona będzie w gazecie urzędowej każdego kraju.

Komisja krajowa ogłosić ma w podobny sposób taryfy klasyfikacyjne, gdy je komisja naczelną ustanowi.

Oddział V.

W y m i a r.

§. 36.

Po skończeniu czynności szacunkowych i klasyfikacyjnych, służba pomiarowa narysować ma ich wypadki w istniejących mapach katastralnych i podług tego wpisać obliczone powierzchnie wycinków odmiennej kultury i klas w protokole parcel gruntowych każdej gminy.

Powierzchnie poszczególnych klas jakości każdego rodzaju uprawy zestawić należy w ten sposób, aby z nich wynikała ogólna powierzchnia gruntów do gminy należących, zaliczonych do poszczególnych klas jakości i rodzajów uprawy.

Na podstawie zestawienia klas ułożyć należy przegląd powiatu, z którego wynikać ma ogólna powierzchnia gruntów zaliczonych do rozmaitych klas jakości i rodzajów uprawy we wszystkich gminach powiatu a względnie w rozmaitych okręgach klasyfikacyjnych, tudzież suma tych ostatnich i powiatu.

W przeglądzie tym obliczyć należy stosownie do powierzchni i oznaczeń taryfy czysty dochód każdej klasy jakości, rodzajów uprawy, gmin okręgów klasyfikacyjnych, jeżeli są i powiatu, jakież średni dochód czysty z morga każdego rodzaju uprawy w poszczególnych gminach, okręgach klasyfikacyjnych, jeżeli są i w powiecie.

Czysty dochód wszystkich powiatów jednego i tego samego kraju razem wzięty, daje czysty dochód całego kraju.

Oddział VI.

Postępowanie reklamaacyjne.

§. 37.

Gminom, reprezentantom obszarów dworskich wyłączonych ze związku gminnego, jakież każdemu właścicielowi gruntu służy prawo wyniesienia

reklamacji przeciw wynikłościom klasyfikacy i to tak co do własnych, jak i co do cudzych gruntów:

- a) z powodu mylnego zapisania właściciela (indykacja);
- b) z powodu mylnego obliczenia powierzchni;
- c) z powodu błędów w obliczeniach;
- d) z powodu mylnego oznaczenia pewnych gruntów pod względem ich opodatkowania lub uwolnienia od podatku;
- e) z powodu mylnego wciągnięcia do taryfy klasyfikacyjnej.

Przewodniczący komisyi szacunkowej powiatowej ogłosić ma wynikłości klasyfikacyi powiatu najprzód przez wystawienie przeglądów powiatowych i zestawień klas gminami całego powiatu a powtore przez posłanie protokołu parcel gruntowych, szkiców mapograficznych i wykazów abecadłowych dotyczącym przełożonym gmin i wyłączonych obszarów dworskich, tudzież osobniczego wyciągu z obliczenia wymiaru i szacowania (arkusze posiadłości gruntowej) dla każdego właściciela gruntów.

Przełożony gminy lub wyłączonego obszaru dworskiego ogłosić ma nadjęcie operatów klasyfikacyjnych natychmiast, z tą uwagą, że przeciw dokonanej klasyfikacyi podać można na piśmie lub ustnie do protokołu zarzuty w terminie zawitym 45 dni od dnia tego ogłoszenia, podług woli osoby reklamującej, albo do komisyi szacunkowej powiatowej, albo do właściwego przełożonego i że reklamacji podanych po upływie tego terminu zawitego, komisya powiatowa szacunkowa już nie uwzględnii.

Przełożony gminy obowiązany jest przedstawić komisyi szacunkowej powiatowej, najpóźniej w ósm dni po upływie terminu reklamacyjnego reklamacye w tym terminie podane, lub donieść o niewłaściwie podanych.

§. 38.

W przypadkach, o których jest mowa w §. 37 pod a), b), c), przewodniczący komisyi szacunkowej powiatowej, na podstawie wyjaśnień dostarczonych przez referenta szacunkowego powiatowego a względnie geometrę regulacyjnego przedstawią wnioski przewodniczącemu komisyi reklamacyjnej, który postanawia o nich po zasięgnięciu opinii technicznej inspektora krajobrazowego pomiarowego i szacunkowego, i o ile reklamacje będą uznane za uzasadnione, poleca przewodniczącemu komisyi szacunkowej powiatowej wykonanie decyzji lub o ile okażą się nieuzasadnionemi, zarządza ich odrzucenie.

Odwołanie się przeciwko tej decyzji miejsca mieć nie może.

Gdy dla zbadania reklamacji przeciw dokładności wymierzenia powierzchni (§. 37, b) zarządzone zostanie dochodzenie na miejscu, wezwać należy reklamującego ażeby był obecnym, oświadczając mu jednak, że gdyby się nie stawił, dochodzenie odbędzie się pomimo jego nieobecności.

Postępowanie
z reklamacjami
wzmiankowane-
mi pod a), b), c).

§. 39.

Reklamacje tyczające się przypadków wzmiankowanych w §sie 37 d), e) bada komisya szacunkowa powiatowa.

W przypadkach
d), e).

Jeżeli dochodzenia na miejscu uznane będą za niezbędnie potrzebne, dokonane być mają przez referenta szacunkowego powiatowego i członka komisyi szacunkowej powiatowej, należy zaś wezwać do nich na doradców poufnych oprócz osób, których się reklamacja tyczy, także przełożonych gmin lub dwóch

doradców poufnych, których oni wskażą, jakoteż reprezentantów samodzielnych obszarów dworskich, którym jednak oświadczenie należy, że gdyby się nie stawili, dochodzenia odbędą się pomimo ich nieobecności.

Na podstawie sprawdzenia a względnie wynikłości dochodzenia, które przedstawione będą komisy szacunkowej powiatowej, uchwala ona, czy i o ile przychylić się należy do reklamacji czy nie i wnioski swoje w tej mierze przedstawia do sprostowania zakwestionowanej klasyfikacji razem ze wszystkimi aktami, tyczącemi się klasyfikacji i reklamacji, komisy reklamacyjnej, która decyduje stanowczo co do tych reklamacji, zwracając szczególną uwagę na to, aby w wynikłościach klasyfikacji każdej gminy, każdego powiatu i powiatów między sobą zachowana była jednostajność.

§. 40.

Wyrównanie podatków. Skoro się skończy postępowanie reklamacyjne, Minister skarbu zaleci wpisanie wynikłości decyzji w operatach urzędu podatku gruntowego a względnie sprostowanie zestawień głównych czystego dochodu krajów, powiatów i gmin a następnie wyrównanie podatków w myśl §fu 4go i przedstawia reprezentacyi państwa wykaz ostatecznego wypadku urzędu podatku gruntowego.

Artykuł II.

Członek lub zastępca komisy naczelnej nie może być jednocześnie członkiem lub zastępcą komisy lub podkomisy krajowej, komisy reklamacyjnej lub komisy szacunkowej powiatowej, członek lub zastępca komisy i podkomisy krajowej lub reklamacyjnej, członkiem lub zastępcą komisy szacunkowej powiatowej ustanowionej w jej okręgu działania.

Artykuł III.

Ustawa z dnia 15 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 154) traci moc obowiązującą od dnia, w którym jej nabędzie ustawa niniejsza.

Artykuł IV.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia.

Artykuł V.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 6 kwietnia 1879.

Franciszek Józef r. w.

Stremayr r. w.

Pretis r. w.